

II.

Forfatningsforslag og Forfatningslove i Tiden efter
Grundloven af 1866*).

Modsætningen mellem Tingene førte snart til Konflikt, idet Folketinget, som ifølge Grundlovens § 48 skulde behandle Finansloven og Tillægsbevillingsloven først, herigennem søgte at gennemtvinge Folketingets førende Stilling i det hele. I 1873 forkastede Folketinget Finanslovsforslaget for at styrte Ministeriet (Holstein-Holsteinborg), og i 1877 var der atter Finanslovskonflikt; i 1885 opnaaedes ikke Enighed mellem Tingene om Finansloven, og fra 1885—86 til 1894 styrede Ministeriet Estrup ved provisoriske Finanslove, der kun forelagdes Landstinget, hvor de overgaves til Udvalgsbehandling uden at komme videre. Disse Finanslove indeholdt betydelige Bevillinger til Københavns Befæstning.

De provisoriske Finanslove søgte deres Hjemmel i Grundlovens § 25, hvorefter Udstedelsen kun kunde ske, naar Rigsdagen ikke var samlet. For at tilvejebringe denne Betingelse blev Rigsdagen hver Gang først hjemsendt.

Der blev i disse Aar stillet flere Forslag til Ændringer i Grundloven, der tilsigtede at skabe Mulighed for Løsning af Finanslovs konflikter mellem Tingene.

I *Rigsdagssamlingen 1885—86* fremsatte Konseilspræsident Estrup *Forslag til Lov om Tillæg til Danmarks Riges gennemsete Grundlov af 5. Juni 1849.*

Forslaget gik ud paa at tilvejebringe et Organ (et „Afgørelsesudvalg“), sammensat af 10 Medlemmer fra hvert Ting, der i Tilfælde af, at der ikke ved Fællesudvalgets Indstillinger, jfr. Grundlovens § 53, var opnaaet Enighed om Finanslovsforslaget mellem begge Ting, skulde foretage særskilt Afstemning over hver enkelt Indstilling, som var vedtaget af det ene Ting, men forkastet af det andet Ting. Ved Stemmelighed skulde Lodtrækning være afgørende. Regeringen skulde være beføjet til at udelukke forskellige nærmere angivne Spørgsmaal fra denne Afgørelsesmaade. (Rigsdagstidende, Tillæg A. Sp. 1507, Folketingets Forhandlinger Sp. 191 og 421).

I *samme Rigsdagssamling* indbragte Folketingsmand Juel et *Grundlovsforslag angaaende et Tillæg til § 53 i Danmarks Riges gennemsete Grundlov af 1849.* Den foreslaaede Tilføjelse var saalydende: „dog skal, dersom hvert af Tingene vedtager en forskellig Finanslov, den forenede Rigsdag (§ 67) afgøre, hvilken af disse, der skal være den gældende.“ (Rigsdagstidende, Tillæg A. Sp. 1535, Folketingets Forhandlinger Sp. 197 og 768).

Begge disse Forslags Overgang til 2den Behandling i Folketinget forkastedes.

*) Ændringerne i Islands forfatningsmæssige Stilling falder udenfor denne Fremstillings Plan.